

نکات ویژه کتاب دین و زندگی یازدهم
تجربی و ریاضی

همراه با اندیشه و تحقیق

تهیه کننده: فاطمه ناصری قائم

درس اول:

نیازهای انسان

- (۱) **طبیعی و غریزی (مادی):** آب، هوا، غذا و پوشاک ← پاسخ به آن درعالم طبیعت راه
آگاهی از پاسخ در وجود انسان ← **عدم پاسخ** به آن سلب حیات
- (۲) **فطری و برتر (معنوی):** فراتر از سطح زندگی روزمره - برآمده از سرمایه های ویژه انسان
پاسخ به آن در دین ← **عدم پاسخ به آن** سلب آرامش

(۱) شناخت هدف زندگی:

چرایی زندگی

شناختن هدف حقیقی = ازدست دادن عمر

♦ **امام سجاد (ع):** خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص ده که برای آن آفریده ای

(۲) درک آینده خویش:

آینده او چگونه است؟

نحوه زندگی پس از مرگ؟

زاد و توشه سفر؟

خوشبختی در گرو انجام چه کارهایی؟

(۳) کشف راه درست زندگی:

راه زندگی یا چگونه زیستن (ارتباط دقیق با دنیای قبل)

دغدغه انسان های فکور و خردمند

فقط یک بار به دنیا می آید

فرصت تکرار نشدنی

بهره مندی از سرمایه های خدادای برای رسیدن به **هدف خلقت**

♦ نکته: شناخت هدف زندگی و درک آینده خویش **زمینه ساز** کشف راه درست زندگی می باشند.

ویژگی های پاسخ به نیازهای برتر

(الف) کاملاً درست و قابل اعتماد (صحت): هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه

(ب) همه جانبه (جامعیت): ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی پیوند و ارتباط کامل تنگاتنگی با

هم دارند

ویژگی های پاسخ دهنده

(۱) آگاهی کامل از خلقت انسان، جایگاه او و ابعاد دقیق وظریف روحی و جسمی

(۲) بداند انسان ها پس از مرگ چه عاقبتی در انتظار آنهاست

شیوه هدایت خداوند

مخلوقات ← متناسب با ویژگی ها = هدایت تکوینی یا عمومی

انسان ← ویژگی های خاص (شیوه هدایت متفاوت) = هدایت تشریحی از طریق پیامبران

ویژگی خاص انسان: تفکر و تعقل - قدرت اختیار و انتخاب (۱) تفکر؛ (۲) تشخیص؛ (۳) انتخاب؛ (۴) انجام

شیوه پاسخ به سوالات برتر: انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می کند و با کسب معرفت و تشخیص باید و نبایدها راه صحیح زندگی را می یابد و پیش می رود.

♦ امام کاظم (ع) به هشام بن حکم: خدا رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی بهتر می پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و به فرمان های الهی داناتر و رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

♦ نکته: کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی = پاسخ به سوال های اساسی

تکمیل: اگر خداوند به سوال های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند انسان در قیامت می تواند بگوید: من علم و توانایی پاسخ به سوالات اساسی را نداشتم و باید راهنمایی میفرستادی!
خداوند با فرستادن پیامبران راه بهانه گیری و عذر را بر مردم بسته و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

اندیشه و تحقیق:

۱- آیا انسان می تواند پاسخ دادن به نیازهای برتر را نادیده بگیرد و بر اساس ضرب المثل "هر چه پیش آید، خوش آید" رفتار کند؟ چرا؟

خیر زیرا در این صورت عمر خود را هدر داده و پشیمانی و حسرت خواهد داشت.

۲- آیامی توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟ چرا؟

خیر کمال انسان راه و قانون خاص خود را دارد که باید از آن تبعیت کرد در غیر این صورت حاصل نمی شود.

۳- شعر "مرد خردمند هنر پیشه را / عمر دو بایست در این روزگار..." به کدام نیاز برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟ کشف راه درست زندگی، زیرا با توجه به تجربه یکبارگی توسط انسان باید راه مطمئن انتخاب کند.